

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Niemce. — Rosya. — Afryka. — Z teatru wojny. — Wiadomości handlowe. — Kronika.



MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 16. lutego. Dnia 17. lutego 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany IX. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

- Nr. 27. Cesarskie rozporządzenie z 3. lutego 1855 — obowiązujące królestwa Węgier, Kroacyi i Slawonii, województwo Serbskie i Temeski Banat, o zniesieniu prawa przypadłości przysługującego niegdyś arcybiskupowi w Gran, biskupowi, a terazniejszemu arcybiskupowi w Zagrabi, jako opatowi w Thopussa, biskupowi w Raabie, arcyopatowi w St. Martin i katedralnej kapitule w Raabie.
- Nr. 28. Rozporządzenie ministerów finansów i handlu z dnia 5go lutego 1855 — obowiązujące wszystkie w powszechnym austriackim okręgu celnym objęte kraje koronne, — względem uwolnienia Sumnacha od cła wywozowego i tranzytowego.
- Nr. 29. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 10. lutego 1855, — obowiązujące królestwo lombardzko-weneckie, — o dostawianiu poleceń płatnych urzędów komisuracyjnych.
- Nr. 30. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lutego 1855, — obowiązujące wszystkie kraje koronne, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, — o sposobie poboru i zamiany kar pieniężnych, zasądzonych przez sądy w procesach karnych.

Sprawy krajowe.

Lwów, 23. lutego. Jego Cesarzowiczowska Mość Arcyksiążę Karol Ludwik wyjechał dziś rano o szóstej godzinie ze Lwowa do Wiednia.

Z **Krakowa** donoszą telegrafem z d. 22. lutego o godzinie Smej wieczór: Szopa dworca kolei żelaznej służąca do składów prywatnych stoi w płomieniach; zdaje się, że spokojne powietrze i szybki ratunek powstrzymają szerszenie się pożaru.

Wiedeń, 17. lutego. „Litogr. koresp. austr.“ pisze: Niektóre dzienniki wieczorne podały wczoraj, że obrót w certyfikatach towarzystwa kolei żelaznych państwa zakazano na giełdzie.

Podanie to jest mylne.

Ustawa obowiązująca z dnia 1. stycznia r. b. dla giełdy Wiedeńskiej mocą patentu cesarskiego z dnia 11. lipca 1854, przepisuje w §. 9., że

Sprawy giełdowe składają się z kupna i sprzedaży takich efektów, które mocą specjalnych rozporządzeń administracji finansów mogą być notowane w urzędowym wykazie kursów.

Gdy do dnia wczorajszego nie podano o takie rozporządzenie względem wspomnianych certyfikatów ani go też nie udzielono, przeto nie mogły się dotychczas odbywać w nich żadne interesy giełdowe.

Na podaną jednak dzisiaj prośbę do administracji finansów nakazano niezwłocznie urzędowe notowanie certyfikatów wypłaconych w sumie przynajmniej 30%, tudzież akcji c. k. uprzywilejowanego austriackiego towarzystwa kolei żelaznych państwa.

Wiedeń, 15. lutego. C. k. ministerjum finansów rozporządziło, że korespondencya Wiedeńskiej izby giełdowej zaprowadzonej z d. 1. stycznia r. b. z cesarskimi władzami i urzędami, jeśli jest opatrzona pieczęcią instytutu (lub władzy korespondującej), a na adresie oznaczona dodatkiem: „w sprawach c. k. Wiedeńskiej izby giełdowej“ jest wolna od portoryi. (L. k. a.)

(Mylne doniesienia w „Neue Pr. Ztg.“)

Wiedeń, 19. lutego. Austriacka korespondencya pisze: „Wiedeńscy korespondenci Berlińskiego dziennika „Neue Pr. Ztg.“ chcieliby, jak się zdaje, nadać sobie powagę, jakoby o układach Austrii z innymi państwami równie dobrze zawiadomieni byli, jak ich

koledzy nad Spreeą o stosunkach tamtejszych. Tą dążnością da się wyjaśnić nie jedno podanie Nowej Pruskiej Gazety, gdyż nie idzie jej o to, czyli zamysłone tutaj lub w biurze redakcyjnym wspomnianej gazety, byleby odpowiadało jej celowi. I tak donosi „Neue Pr. Ztg.“ o domysłnych układach między Austrią i Anglią względem austriackiej pożyczki 15 milionów funt. sztr. za gwarancją Anglii. Możemy zapewnić, że wiadomość ta należy do kategorii owych zmyślonych podań w celach stronicznych“.

Ameryka.

(Poczta z południowej Ameryki.)

Paropływ „Solent“ przywiózł wiadomości z cichego Oceanu otrzymane na Panamę, jako też doniesienia z Valparaiso z 15go, a z Callao z 24. grudnia r. z. W Chili było spokojnie, a budowa kolei Santiago postępowała coraz dalej. Z Peru piszą, że Castillo stoi ciągle jeszcze niedaleko Limy, ale nawet sam rząd niewie, czyli i którym gościńcem zamysła wyruszyć przeciw stolicy. „Heraldo“ podaje jego siłę zbrojną na 5000 piechoty, 1000 konnicy i 18 dział. Armia rządowa ma być równie liczna. Listy prywatne zapowiadają blizki upadek prezydenta Echiquie. Większość kraju jest przeciw niemu. (W. Z.)

Hiszpania.

(Stosunki ze Stanami Ameryki łagodzą się. — Obrady w Kortezach. — Zamiar utworzenia milicyi prowincjonalnej. — Potoczne.)

Madryt, 10. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu Korteżów odpowiedział minister spraw zewnętrznych na interpelację jednego z deputowanych względem stosunków Hiszpanii z Ameryką północną: że sądząc po treści nadesłanego od rządu północnej Ameryki uwiadomienia o „odwołaniu“ pana Soulégo, można się spodziewać pomyślnego załatwienia kwestyi spornej. Odkąd rząd washingtonski z usunięciem pana Soulégo obrał nową drogę, sądził także rząd hiszpański, że powinien zająć się ściślejszem rozważeniem tej sprawy. Zachowa się przytem jak największa bezparteczność, by Stanom zjednoczonym podać zupełne zadośćuczynienie, jeźliby im w istocie należała się jaka indemnizacya. Rząd jest na wszelki wypadek przekonany, że przyjaźne stosunki pomiędzy obydwojma krajami niedoznają przeto żadnej przerwy. Po tem ważnem oświadczeniu toczyły się z porządku dziennego dalsze debaty nad wolnością sumienia. Poprawkę deputowanego Konradis, żądającą dla cudzoziemców zupełnej wolności wyznania, a dla Hiszpanów „uwolnienia od wszelkiej odpowiedzialności na zasadzie ich wiary“, zbił pomiędzy innymi Olozoga i minister spraw zewnętrznych, a w końcu odrzucono ją 132 głosami przeciw 115 i zamknięto posiedzenie.

Wszystkie strażę żandarmeryi nad granicą francuską otrzymały rozkaz cofnąć się do Pampeluny. — Jenerałowie Villareal i Urbiston do ofiarowali rządowi swoje usługi na przypadek rewolucyi. — Rząd ma zamiar utworzyć 50 batalionów milicyi prowincjonalnej, do której mają być wcieleni oficerowie będący do dyspozycyi. — W Andaluzyi zakupują angielscy oficerowie konie dla armii orientalnej. Dla bardzo dobrych cen są oferty w tej mierze nader liczne. (Zeit.)

(Tytuł i dostojność Infantki przywrócono Donnie Józeftnie.)

Jej Mość Królowa przywróciła rangę i tytuł Infantei Hiszpanii Donnie Józeftnie, córce Infanta Don Francesco de Paula, która poszła za deputowanego z Waladolidu pana Guell y Rente, jednakże dzieci z tego małżeństwa nie będą używać honorów, należących się według królewskiej ustawy dworu Infantom hiszpańskim.

Anglia.

(Pomowa o admirałe Napier w parlamencie. — Łaska królewska dla hr. Aberdeen.)

Londyn, 9. lutego. Admirał Berkeley, jeden z Lordów admiralicyi, wyraził się w izbie niższej temi słowy o oświadczeniach admirała Napier na ucze u Lorda majora:

„Nikt nieubolęwa nad tem więcej od niego, że jego stary, waleczny przyjaciel Sir Charles Napier wystąpił z taką niedyskretną mową. Sir C. Napier nieotrzymał żadnej nagany, ani też nieusunął go rząd od komendy. Również nieprawda, że rząd przynaglał go do tego, by lekkomyślnie atakował jakakolwiek twierdzą bałtycką; z drugiej zaś strony wolno mu było atakować każdą z tych twierdz, gdyby był uważał to za stosowne, a admiralicya oświadczyła mu, że kraj spodziewa się po nim tego wszystkiego, co tylko z flotą swoją będzie w stanie zdziałać przeciw nieprzyjacielowi. „Żałuję w naj-

wyższym stopniu" — powiada mowca dalej — „że Sir C. Napier daje tak zły przykład swoim podwładnym oficerom. Boli mnie to, że muszę oświadczyć jako najstarszy Lord admiralicyi, jak mocno potępiamy takie postępowanie oficera, zostającego w służbie Jej Mości Królowy. Jeżeli Sir C. Napier uzala się na brak zaufania ze strony admiralicyi, to powinien rozważyć przecie, czy zachowanie jego względem przełożonych niejest zdolne pobudzić podwładnych jego do naśladowania tego przykładu i czy przy takim postępowaniu będzie w stanie zjednać sobie i utrzymać zaufanie swoich oficerów i czy nakoniec takie postępowanie przystało dla oficera, który chce dowodzić flotą wspólnie z naszymi sprzymierzeńcami.“

— Dla okazania hrabiemu Aberdeen szczególniejszej łaski dozwoliła mu Jej Mość Królowa przy sposobności mianowania go kawalerem orderu podwiązki, zatrzymać szkocki order św. Jędrzeja, który zazwyczaj mogą obok innych orderów angielskich nosić tylko książęta z rodu. (W. Z.)

(Times o poselstwie Russli.)

Times pisze: Jest już rzeczą pewną, że lord John Russell przyjął posadę pełnomocnika angielskiego przy mających się otworzyć w Wiedniu konferencyach i układach i że za kilka dni uda się na miejsce swego przeznaczenia. Słychać następnie, że p. Hammond, który z wielkim talentem sprawuje urząd podsekretarza państwa spraw wewnętrznych, a przeto obeznany dokładnie z dyplomatycznymi stosunkami Anglii, będzie mu towarzyszyć w tej misyi. — Na tej konferencyi będzie więc Anglia zastąpiona ministrem państwa, który przed kilka jeszcze dniami brał udział we wszystkich obradach gabinetu w sprawie obecnej wojny i mężem stanu, który również zupełnie wtajemniczony we wszystkie szczegóły urzędowe tych ważnych układów. Misya ta i poruczenie lordowi Palmerstonowi kierunku spraw gabinetu musi nadać biegowi wypadków stanowczy zwrot ku pokojowi lub ku wojnie. Obydwie strony postanowiły negocjować, jak gdyby pokój był możliwy, ale oraz uzbrajać się do wojny, jak gdyby wojna była niunikniona. Nadchodzi czas, gdzie bliskie starcie się sił nieprzyjacielskich, groźne stanowisko nie tylko nieprzyjaciół lecz także sprzymierzeńców, i zobowiązania traktatu z d. 2. grudnia położyc muszą koniec owej niepewności, w której byliśmy przez zimę. Konferencye wiedeńskie muszą prędko zdecydować, czyli pokój jest możliwy, a w razie przeciwnym, w jakim rozmiarze i jakimi środkami ma być wojna dalej prowadzona.

(Abbl. W. Z.)

(Składki. — Budżet marynarki na 1855 rok. — Pomnożenie wojska.)

Times zawiadamia, że znów przyjmuje składki na rzecz rannych i chorych Anglików w Konstantynopolu i Bałakławie. Dawniej w biurze pomienionego dziennika złożona kwota 10.000 f. szt. już się wyczerpała.

Dziennik Morning Herald jest tego zdania, że budżet marynarki na rok 1855 do 1856 nie przenosi sumy 14.000 000 f. szt.

Do *Köln. Ztg.* telegrafowano z Londynu z 13. b. m.:
Południe.

Armia angielska powiększona ma być niezwłocznie o 115 000 żołnierza, a mianowicie o 100.000 piechoty i 15.000 jazdy, artyleryi i żołnierzy okrętowych. (A. B. W. Z.)

Francya.

(Upomnienie dziennikarstwu w Monitorze.)

Paryż, 10. grudnia. *Monitor* podaje następującą notę: Służna to będzie przypomnąć organom publicznym tak we Francyi jak i za granicą ów konieczny obowiązek ostrożności, jakiego po ich partytyzmie i bezparcytalności wymaga bezpieczeństwo i interes narzędoj ożęza. Dla zaspokojenia bowiem ciekawości swoich czytelników ogłaszają dzienniki o działaniach wojskowych w Krymie rozmaite wiadomości, które po największej części są fałszywe i pochodzą albo z teatru wojny albo też czerpane bywają z listów, które oficerowie i żołnierze pisują do swoich rodzin. Jeżeli wiadomości te są fałszywe, tedy obalamucają opinię publiczną, jeżeli zaś prawdziwe, wyrządzają jeszcze większą szkodę, gdyż wyjawiają nieprzyjacielowi część planów i środków zaczepnych ułożonych na tajnych naradach naczelnych jeneratów, i wszystko to, co powinno być ukrytem dla niego, zdradzają one nierozsądne echa z obozu sprzymierzonych. Tak w pierwszym jak i drugim przypadku jest publikacya taka niebezpieczna, a nawet karygodna, a chociaż w krajach, gdzie prasa zupełnie jest wolna, przytłumić jej niepodobna, to przecie dość będzie zwrócić uwagę na znaczenie tych pozałowania godnych rozgłoszeń, ażeby im zapobiedz na przyszłość. Każdy pojmie pewno, że listy pisane z obozu pod Sebastopolem o pracach oblężniczych niesą przeznaczone dla Rosyan. Przerabiać przeto takie poufne korespondencye na artykuły dziennikarskie znaczy to samo, co narażać na niebezpieczeństwo krew walecznych armii oblegających. W czasach wojennych jest milczenie niekiedy świętym obowiązkiem dla tych, którzy codziennie przemawiają do publiczności. A chociaż dzienniki straca przezto cokolwiek na ciekawości, to zato z drugiej strony zjedną sobie niemalą powagę. Niezjemy już w czasach, kiedy wojna za granicą pociągała za sobą koniecznie dyktaturę wewnątrz kraju. Rządy, które przyjęły na siebie honor i odpowiedzialność wielkiej walki podjętej za niepodległość i równowagę Europy, niepotrzebowały jak inne rządy ochraniać ustawami dobro publiczne. Liczyły one na mądrość opinii, równie jak i na mężstwo, cierpliwość i poświęcenie armii i flot swoich, i rachuba ta niezawiodła ich wcale. Tak samo spodziewają się i w tej mierze niedoznać zawodu, jeżeli

od prasy wszystkich krajów zażądają ostrożności opartej na miłości ojczyzny.“

— *Z Kamieszy* donoszą *Monitorowi* pod dniem 30. stycznia: Jenerał Canrobert żada 30 nowych dział dla marynarki i 15.000 patronów oprócz żądanych pierwiej 32.000. (G. W.)

(*Monitor* zaprzecza pogłoskom o niekarności wojska. — Pogłoski o podróży Cesarza do Krymu.)

Monitor ogłasza następującą notę:

„*Dzienniki zagraniczne* donoszą o zdarzeniach niepomyślnych pod względem przepisów karności armii francuzkiej, przeciw którym ani na chwilę niewykroczo. Cała armia składa ciągle dowody poświęcenia.“

Korespondencya z Paryża do *Ind. Belge* utrzymuje, że pogłoski obiegające o podróży Cesarza do Krymu są prawdziwe i podaje nawet dzień 22. b. m., w którym ta podróż z pewnością ma nastąpić. Do Krymu ma być posłanych 12.000 kirasów dla kolumn szturmowych. W Luneville stoi 10.000 koni. (Abbl. W. Z.)

(Poczta paryska. — Raport jenerala Niel. — Transport kirysów. — Nadzór nad Karlistami. — Rejencya na przypadek wyjazdu Cesarza. — Powody oporu Zuawów.)

Paryż, 14. lutego. Raporta, które jenerał Niel przesłał są dość pomyślne, co się tyczy stanu armii pod Sebastopolem. — Co do szturmie nie jeszcze o tem niesłychać. Przed kilku dniami posłano do Krymu 180.000 funtów kirysów, które żołnierze otrzymają do szturmie. Każdy kirys wazy 15 funtów i tylko pierś zasłania. — Policya paryska ułożyła na rozkaz tutejszego rządu listę wszystkich hiszpańskich karlistów przebywających we Francyi. Zdaje się, że teraz pod scisłym dozorem zostaną. Posel hiszpański w Paryżu pan Olozaga, obecnie członek Kortezów w Madrycie, wraca jeszcze przed końcem tego miesiąca do Paryża.

Angielski pułkownik Storks przejeżdżał wczoraj przez Paryż. Udaje się na Marsylię do Smyrny dla założenia tam z polecenia angielskiego rządu wielkiego szpitalu, dokąd wyprawia Anglia siedmudziesięciu chyrułgów. — Potwierdza się, że Cesarzowa będzie mianowana rejentką, jeżeli Cesarz do armii się uda. Będzie utworzona rada rejencyjna, której członkami mają być książęta Jerome i Napoleon, Worny i Troplong (prezydent senatu). Wiadomość o buncie Zuawów jej bardzo małej wagi. Korpus ten niechciał tylko, ażeby z pośród niego wybierano tych ludzi, który mają składać pułk gwardyi Zuawów. Chęć być albo wszyscy członkami gwardyi, albo zostać czem są.

Szwajcarya.

(Kroki przeciw jawnemu werbowaniu.)

Gaz. Wied. z d. 15. lutego pisze: Jak wiadomo odesłała rada związkowa departamentowi sprawiedliwości i policyi ogłoszone w Zuryku wezwanie do jawnego werbowania. Rada państwa we Fryburgu poszła jeszcze dalej i poleciała tantejszym dyrekcjom wydziału spraw wojskowych i policyjnych, ażeby trzymały się ściśle zakazu werbowania wydanego roku 1849 ze strony zgromadzenia związkowego. W szczególności zaś niewolno dyrekcji wojskowej wydawać bez ważnych przyczyn dymisy lub urlopy obowiązany do służby wojskowej. Władze kantonalne chęć tym sposobem zapobiedz zapewne utracie zdolnych oficerów w szeregach wojska krajowego. (Abbl. W. Z.)

Niemce.

(Stan układów między Prusami a Francya. — Sprostowanie prus. kor. do gazety Szląskiej.)

W *dzienniku Pruss. Kor.* czytamy następujące oświadczenie: „Jeden z korespondentów *Gazety szląskiej* powatpiewa dlatego o niedawnem sprostowaniu naszym, ponieważśmy dopiero niedawno w obec oświadczenia francuzkiego ministra spraw zewnętrznych pana Drouyn de L'huys, w depeszy przesłanej do margrabiego de Moustier, że rząd pruski niedozwoli wojskom francuzkim przechodzić przez terytoryum pruskie do państw austryackich, zrobili tę wyraźną uwagę, że w tej mierze nienadeszło żadne zapytanie do Berlina.“ — Chociaż pomiędzy obydwoma wspomnionemi doniesieniami niezachodzi wcale taki związek, by od fałszywości jednej zawisała wiarogodność drugiej, to jednak zmuszeni jesteśmy oświadczyć tu wyraźnie, 1) żeśmy niemówili o mniemanem żądaniu przechodu dla wojsk francuzkich przez Prusy do państw austryackich, lecz do królestwa polskiego, 2) (dla zapobieżenia wszelkim nieporozumieniom), że nawet co do przechodu wojsk francuzkich przez Prusy do państw austryackich nienadeszło ze strony rządu francuzkiego dotychczas żadne wezwanie do rządu pruskiego, a 3) że nota, na którą się powołuje wspomniony korespondent, i której analiza miała się znajdować w swoim czasie w *dzienniku Indep. belge*, o ile tu wiadomo wcale nieistnieje. Przynajmniej, jak nam z pewnością doniesiono, nienadeszła tu nigdy żadna nota podobnego rodzaju.

— *Dziennik Allg. Ztg.* podaje w artykule „dla ocenienia sytuacji“ szczegóły wyjaśniające stan układów między Francya i Prusami, i powiada pomiędzy innymi: „Prusy starają się teraz w Paryżu i w Londynie, a osobliwie w Paryżu za pośrednictwem jenerala Wedell (gdyż tam pewniejszy jest skutek), nim przystąpią do zawarcia osobnego przymierza na wzór traktatu grudniowego, poznać dokładnie i z pewnością wszelkie wypadki, jakieby przymierze takie mogło pociągnąć za sobą dla Prus i całej Niemczy, a więc przedewszystkiem zapewnić się co do interpretacyi, jaką mocarstwa zachodnie zamyślają nadać ostatecznie owym czterem punktom, osobliwie zaś trzeciemu. Prusy uznają dlatego potrzebę zawarcia odrębnego przymierza, że traktat grudniowy nieokreśla ani formalnie

ani materyalnie przedmiotu ugody. Zreszta gotowe są Prusy podać na przypadek wszelkie gwarancje, jakie dla dopełnienia warunków przymierza — zatem przeciw Rosji potrzebnymi okazać się mogą. O skutku tych usiłowań Prus powiada *Allg. Ztg.*: „Dotychczas nie chce ani Paryż ani Londyn udzielić żadnych wyjaśnień.“

(A. B. W. Z.)

(Przygotowania do mobilizacji wojsk.)

Mnichów, 12. lutego. Konskrypcya dla poboru 16.200 ludzi, którą liczbą ma być pomnożona armia bawarska, ma się rozpocząć według rozporządzenia ministerjalnego z d. 1. marca, a skończyć się w tym samym miesiącu. Klasy wieku 1832 i 1833 maja stawić każda po 8100 ludzi.

Hanower, 11. lutego. Przygotowania wojenne nakazane uchwałą związku odbywają się u nas z wielką gorliwością w przekonaniu o konieczności tego rozporządzenia. (*Zeit.*)

Rosya.

(List W. księcia Konstantyna do wiceadmirała Nachimowa.)

Wielki książę Konstantyn, jako wielki admirał, wydał pod dniem 25. stycznia następujący list własnoręczny do wiceadmirała Nachimowa:

„Pawle Stefanowiczu. Jenerał-adjutant książę Menzykow złożył przed Jego Mością Cesarzem świadectwo o Waszych zasługach w obronie Sebastopola z prośbą, ażeby Was nagrodził orderem orła białego, na co Najjaśniejszy Pan raczył zezwolić. Odbierając załączone tu insygnia orderu i list łaski. Ja zaś poczytuje sobie za przyjemność, wyrazić Wam teraz osobiście uczucia Moje i całej floty bałtyckiej. Poważamy Was dla męstwa i zdatności w służbie; chlubiemy się Wami i Waszą sławą, jako ozdobą Naszej floty; kochamy Was jako szanownego kolegę, który się oswoił z morzem, i który w marynarzach widzi swoich przyjaciół. Dzieje floty będą opowiadać naszym dzieciom o Waszych czynach, ze spółzyciacy marynarze umieli Was zupełnie ocenić i zrozumieć. Przyjmijcie najszanowniejszy Pawle Stefanowiczu, dowód tego w tym liście, i wierzajcie, że Wam zawsze będą szczerze życzliwym.“

Afryka.

(Budowa kanału Suez nie przyjdzie do skutku. — Kolej żelazna na ukończeniu.)

Z Aleksandryi piszą pod dniem 5. b. m.: Pomysł przebiecia cieśniny Suez, zarzucono na teraz i sądzą powszechnie, że Said Basza na swoje w tej mierze zapytanie, otrzymał niepomyślną rezolucję z Konstantynopola. Natomiast ukończono kolej żelazną, mającą 130 angielskich mil długości, z wyjątkiem trzech mostów nad dwoma ramionami Nilu i nad kanałem Deltą. Za pięć lub sześć miesięcy będą i te gotowe, poczem cała ta przestrzeń zostanie otwarta dla komunikacji publicznej.

Z teatru wojny.

(Stanowisko i czynności wojsk w Krymie według gaz. wojskowej.)

Dnia 4. b. m. przyjmował książę Menzykow w Symferopolu J. cesarzewicz. M. w. księcia Michała, który po swem wyzdrowieniu przybył tam dniem wprzód z Czerzonu na Perekop. Oba wielcy książęta znajdują się teraz w rosyjskiej kwaterze głównej nad Belbekiem. Siły zbrojne zebrane tam i obozujące w jamach przykrytych wynoszą około 30.000 ludzi. Książę Menzyków kazał przetrzeć ciągnącą się między rzekami Belbekiem i Kaczą obwarować szancami jeszcze zeszłej jesieni, i zajmując to stanowisko korzystne zapewnił sobie komunikację między Sebastopolem i Symferopolem. Jenerałowi Osten-Sackenowi poruczono bronić komunikacji między Perekopem i południowo-zachodnimi wybrzeżami Krymu, a jenerał-porucznik Liprandi zagraża ciągle jeszcze Bałakławie. W tej chwili trzymają się Rosyanie odpornie, a co do wycieczek oddziałów rosyjskich złożonych po większej części z samych ochotników, tedy przedsiębiorane są głównie dla niepokojenia przeciwnika i rozpoznania stanowisk armii sprzymierzonej, a zresztą dla wywiadzenia się o punktach najbardziej Sebastopolowi zagrażających.

Reduty sprzymierzonych w trzeciej paraleli wzniesione są z taką znajomością sztuki wojennej, że zewnętrzne fortyfikacje mimo nieczynności znacznej jeszcze części baterii francuzkich i angielskich ucierpiały już teraz daleko więcej, niż od dawniejszego bombardowania, które z drugiej linii trwało już niemal od 5ciu tygodni. Nie podlega to żadnej wątpliwości, że jenerał Canrobert wziął przewagę nad jedną częścią warowni od strony zachodniej, i że z tego punktu mógłby odeprzeć załogę. Sprzymierzeni postanowili jednak rozpocząć atak równocześnie na kilku punktach, zaczem niewypada w brew regułom strategicznym przedsiębrać jednostronnych działań przeciw Sebastopolowi. Według doniesień otrzymanych już przed 5ma tygodniami, obsadził jenerał Canrobert także już przekopy i obronne pozycje Anglików na ostatecznym skrzydle prawem, a właściwy korpus oblężniczy pod Sebastopolem stanowią już teraz tylko wojska francuzkie. Pozostałe jeszcze oddziały z armii angielskiej organizuje lord Raglan i nowo przybyli trzej angielscy jenerałowie w Bałakławie. Wojsko też angielskie wzięło na siebie obronę wyższej doliny nad czarną rzeką i strzeżenie Bałakławy od napadu ze strony Rosyan.

Główna siła turecka wychodzi od czasu do czasu na zwiady z Eupatoryi w okolice Saku, gdzie jenerał-porucznik Korff stoi z oddziałem 3500 ludzi. Omer Basza będzie mógł z łatwością prze-

kroczyć dolinę nad Almą, gdyż Rosyanie nie zajęli jak słyhać tego stanowiska. Najnowszy plan działań wojennych zachowują sprzymierzeni w tajemnicy, i niewiedzą o nim tak Rosyanie, którzy mają się na ostrożności przed groźną siłą nieprzyjacielską, jak i publiczność interesująca się wielce walką pod Sebastopolem. Obie strony walczące trzymały się potąd dzielnie, i przetrwały już najtrudniejszą próbę. Słońce marcowe przyniesie też znaczną ulgę wojsku, które potąd tyle już ucierpiało w obozie, i należy się zresztą spodziewać, że położenie sprzymierzonych polepszy się bardzo znacznie z nadejściem wiosny, a mianowicie już w miesiącu marcu.

(A. B. W. Z.)

(Doniesienia z obozu.)

Wiadomości z obozu pod Sebastopolem, po części telegraficzne, sięgają do 5. lutego. O przesileniu ministerstwa angielskiego wiadziano już. Odwołania Lorda Raglana nieprzypuszcza nikt zgola. Zaraz po przybyciu jenerała Niel odbyła się wielka rada wojenna, na której naradzano się nad rozpoczęciem działań zaczepnych. Od raportu jenerała Niel, który ma być przesłany Cesarzowi, zawisł rozkaz do rozpoczęcia walki. Autor francuzki pan Bazancourt przybył do Bałakławy, by układać obrazy z życia obozowego do dzienników francuzkich. Wycieczki Rosyan powtarzają się teraz prawie codziennie to z większą to z mniejszą siłą, i chociaż nieprzynoszą nieprzyjacielowi żadnych znacznych korzyści, alarmują przecież każdą razą cały obóz sprzymierzonych. Z Konstantynopola przybywają ciągle świeże wojska, zaopatrzone obficie w odzież zimową. Opowiadają jako szczególny wypadek, że z zatoki Bałakławy, przedtem niezmiernie obfitej w rybę, poznikaly teraz wszystkie ryby, tak że ani jednej złowić niepodobna. Zdaje się, że ich powypłaszał ciągły ruch paropływów. Jenerał Osten-Sacken fortyfikuje mocno Symferopol, z czego wnosić można, że Rosyanie obawiają się w istocie ataku Omera Baszy na Symferopol. (*Zeit.*)

Wiadomości handlowe.

(O galicyjskich surowych produktach w połowie miesiąca lutego 1855.)

Handel produktami, od czasu ostatniego doniesienia naszego z dnia 8. stycznia, niebardzo był ożywiony, gdyż dla niepewności stosunków politycznych, obawiają się spekulanci zapuszczać w większe przedsiębiorstwa, i wstrzymują się z zasobami swojemi. *Zboża i żywności* mało sprowadzono i wywieziono dla złych dróg i wysokiej ceny ładunku. Notowano według gatunku: korzec pszenicy z końcem stycznia 12³/₄ do 14r., poszukiwana, poszła potem w górę na 13¹/₄—14¹/₂r.; żyta 11¹/₂—12r. bez dopytywania się; jęczmienia 8¹/₂—9¹/₃r.; hreczki 8¹/₂—9r.; owsa; którego są małe zapasy 7¹/₃—7³/₅r.; kukurudzy 11²/₅—12r.; grochu 11¹/₂—12¹/₂r.; fasoli 11—11¹/₂r. *Mlewo*, cet. mąki montowej 12—12¹/₂r.; mąki pszennej 11¹/₄—11¹/₂r.; pośledniejszej 10¹/₄—10¹/₂r., kukurudzianej 9¹/₂—9³/₄r.; korzec grubych krup hreczanych 12¹/₄—13r.; przednich 14—15r. *Anyś* rosyjski, cetnar 17—18r. *Knin*, mało poszukiwany, cetnar 14¹/₂—15¹/₂r.; drugi gatunek 13¹/₄—13¹/₃r. *Nasienie konieczyne*, korzec 38—42r. *Nasienie lniane*, cetnar 9—9¹/₂r. *Nasienie konopne*, cetnar 8r. Na innych nasieniach zbywa. *Chmiel*, według gatunku, cetnar 80—130r. *Len* czesany, cetnar 20—24r., nieczesany 17—18r. *Konopie* przy słabym odbycie mieszane, niezapakowane, cetnar 15¹/₂—19¹/₂r., sortowane przednie 19—20¹/₂r., średnie 18¹/₂—19¹/₂r., ordynaryjne 14¹/₄—14¹/₂r. zgrzebie 7¹/₄—7³/₄r. *Okowita*, mało dopytywana, 30 stopniowa przy 14⁰ R. tranzyto garniec 1²/₅—1⁵/₆r. *Oleje i tłuszcze*: Olej rzepakowy surowy, cetnar 40r., rafinowany 44r., olej lniany surowy 36r., konopny surowy 35r., rafinowany 38r. Surowego oleju konopnego dostawiono także z Rosyi, i sprzedano po cenie od 29—30r. Lwowski łój w krązkach, cetnar 35—36r. Rosyjskiego łaju dostawiono znaczne zapasy w beczkach z Rosyi i wywieziono do Prus, cetnar 33—33¹/₂r. Owcey łój w wantuchach 34—35r.; łój na mydło 31—32r. *Miód*, jest przy wzmagającej się konsumcyi miodu do picia poszukiwany, i dostawiają znaczne zasoby z Rosyi. Miód z woszczynami, cetnar 25¹/₂—26r. patoka 25r.

Potaż, na tym artykule zbywa, produkcya się zmniejsza; bukowski potaż z drzewa, cetnar 13—14r., błękitny drugiego gatunku 12r., potaż z słomy jasno-błękitny pierwszego gatunku 11¹/₂—12r., drugiego gatunku 11¹/₄—11¹/₂r.

Terpentyna rafinowana, cetnar 25—26r.

Nafta (olej skalny) surowa, cetnar 14—16r., czyszczona żółta 36r. rektyfikowana, czysta 40r.

Skór, są znaczne zasoby, ale nikt się niedopytuje, para skór wołowych 20—22r., krowich 15—16r., skórek cielęcych cetnar 60r.

Klej, cetnar 16—17r.

Sierść końska, długa, cetnar 45—50r. na pół długa 34—36r. przedzona 28r. *Szczec wyborna*, cetnar 300r. przednia 200—250r., pierwszego gatunku 100—150r. *Pierze, puch*, cetnar 110—120r.

Wełna owcza, najprzedniejsza, cetnar 120—150r., przednia 100—120r., średnia 60—80r., wełna na krajki 40—45r., wełna kozia, biała 38r., czarna 30r., szara 25r.

Płótno na skubanki, arszyn 4—5kr., sztuka z 47 łokci, łokieć 2¹/₂—3¹/₂kr. Cwilich przedni na kitle, łokieć 15—16kr., średni 11—12kr. Płótno lniane średnie, sztuka z 48 łokci 8—10r.; ordynaryjne 6—7r. Gałgany mieszane cetnar 3r.

Wosk, lwowski przedni, cetnar 108—110r., wiejski 100—105r.

Ladunki według różnicy artykułów za cetnar ze Lwowa do Wiednia płacą 5¹/₂—6r., Pragi 5³/₄—6¹/₅r., Berna 5—5¹/₂r.; Oł-

muńca 4¹/₂—4³/₄r., Lipnika 4¹/₂r., Opawy 5r., Biały 4—4¹/₄r., Wrocławia 5¹/₂—6r., Krakowa 3³/₄—4r., Bochni 3³/₄r., Tarnowa 3r., Rzeszowa 2¹/₂r., Jarosławia 1¹/₃r., Dukli 2¹/₂r., Sącz 3³/₄r., Pesztu 6r., Brodów 1¹/₅r., Tarnopola 2r., Stanisławowa 2²/₅r., Zaleszczyk 3³/₅r., Husiatyna 3¹/₂r., Czerniowiec 4r., Synoucka 4¹/₂r.

Terazniejszy zły stan gościńców sprawia codziennie zmianę w cenach ładunków.

Kurs lwowski.

Dnia 22. lutego.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	55	5	59
Dukat cesarski " "	6	—	6	4
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	19	10	23
Rubel srebrny rosyjski " "	2	—	2	1
Talar pruski " "	1	56	1	58
Polaki kurant i pięciozłotówka " "	1	26	1	27
Galicj. listy zastawne za 100 zr. " "	95	18	95	52
Galicjańskie Obligacje indem. bez kuponów " "	75	15	75	33
" " " z kuponami od 1. listop. 1854 " "	—	—	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 106 — Augsburg 1281. — Frankfurt 127¹/₄ l. — Hamburg 94¹/₄ l. — Liworna — Londyn 122⁵/₈ — Medyolan 126¹/₈ — Paryż 149³/₄ l.

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 82¹/₄ — 82³/₄. Detto S. B. 5⁰/₁₀₀ 96 — 97.

Detto pożyczki narod. 5⁰/₁₀₀ 85³/₄ — 85⁷/₄. Detto 4¹/₂ 71¹/₄ — 71¹/₄. Detto 4⁰/₁₀₀ 63¹/₄ — 63¹/₄. Detto z r. 1850 z wypłatą 4⁰/₁₀₀ 92¹/₄ — 92¹/₄. Detto z r. 1852 4⁰/₁₀₀ 91 — 91¹/₄. Detto Głognickie 5⁰/₁₀₀ 92 — 92¹/₄. Detto z r. 1854 5⁰/₁₀₀ — —. Detto 3⁰/₁₀₀ 49¹/₂ — 50. Detto 2¹/₂ 40¹/₂ — 40³/₄. Detto 1⁰/₁₀₀ 16¹/₂ — 16³/₄. Obl. indem. Niż. Austr. 5⁰/₁₀₀ 81 — 81¹/₂. Detto krajów kor. 5⁰/₁₀₀ 73 — 77. Pożyczka z r. 1834 220 — 220¹/₂. Detto z r. 1839 120¹/₂ — 120³/₄. Detto z 1854 107¹/₂ — 107³/₄.

Oblig. bank. 2¹/₂ 58 — 58¹/₂. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5⁰/₁₀₀ 100 — 100¹/₂.

Akc. bank. z ujmą 1002 — 1004. Detto bez ujmą — —. Akcje bankowe now. wydania — —. Akcje banku eskomp. 92¹/₂ — 92³/₄. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 191¹/₄ — 191¹/₂. Więd.-Rabskie 108³/₄ — 109. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej 262 — 264. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej — —. Detto żeglugi parowej 538 — 539. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 531 — 532. Prior. obl. Lloyd (w srebrze) 5⁰/₁₀₀ 94¹/₄ — 94¹/₂. Północn. kolei 5⁰/₁₀₀ 87¹/₂ — 87³/₄. Głognickie 5⁰/₁₀₀ 81 — 82³/₄. Obligacje Dun żeglugi p.r. 5⁰/₁₀₀ 83 — 84. Detto Lloyd 555 — 556. Detto miłyna parowego więd. 133 — 134. Renty Como 13 — 13¹/₄. Esterhazego losy na 40 złr. 82³/₄ — 83. Windischgrätz losy 29 — 29¹/₄. Waldsteina losy 28³/₄ — 29. Keglevicha losy 11¹/₄ — 11³/₄. Cesarskich ważnych dukatów Agio 32³/₄ — 32⁵/₄.

(Kurs pieniężny na giełdzie więd. d. 19. lutego o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 32³/₄. Ces. dukatów obrączkowych agio 31⁷/₈. Ros. imperyały 10.13. Srebra agio 27¹/₂ gotówka

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 22. lutego.

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 82¹/₄; 4¹/₂ 0/0 —; 4⁰/₁₀₀ —; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850 — 3⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂ 0/0 —. losowane obligacje 5⁰/₁₀₀ —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Więd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcje bank. 1002. Akcje kolei półn. 1872¹/₄. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie 264. Dunajskiej żeglugi parowej 545. Lloyd —. Galic. l. z. w Więdniu —. Akcje niż.-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 złr. 461¹/₄ złr.

Amsterdam l. 2. m. — Augsburg 128⁷/₈ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 128¹/₄ l. 2. m. Hamburg 95 l. 2. m. Liworna — l. 2. m. Londyn 123.1. 3. l. m. Medyolan 127. Marsylia —. Paryż 151. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. —. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₁₀₀ lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5⁰/₁₀₀ niż. austr. obl. indem. —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 108. Pożyczka naropowa 85⁵/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. lutego.

JO. Ks. Schwarzenberg, c. k. felmarszałek-porucznik, z Przemysła — JE. Hr. Schlick, c. k. generał kawalerji, z Żółkwi — Hr. Zamojski Adam, z Ohladowa. — Hr. Ozarowski Konst., z Strzemileza. — PP. Padlewski Alex., z Dołhego. — Kozicki Alex., z Bileza. — Tretter Hilary, z Dzwiniacza. — Henigstein, c. k. generał-major, z Żółkwi. — Stecki Adolf, z Srodopolca. — Komarnicki Bolesł., z Jackowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. lutego.

JO. Ks. Cystria, c. k. porucznik, do Krakowa. — Ks. Poniński Kalikt, do Krakowca. — Hr. Drohojewski Józef, do Batic. — PP. Ochocey Stefan, Tomasz i Kalikt, do Białobżoney. — Strzelecki Bronisł., do Płuhowa. — Poten Fryd., do Łahodowa. — Strzelecki Eug., do Wyrowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	327.47	— 17 8°	90.6	półn.-zach cich	pochmurno
3 god. pop.	325.08	— 9.2°	91.6	" " "	jasno
10 god. wie.	326.26	— 14 0°	87.8	półn.-wsch. "	"

T E A T R.

Dziś: dnia 23. lutego (z uchyleniem Abonamentu).

Przedostatni koncert dramatyczno-wokalny

Pani Rywackiej,

pierwszej spiewaczki opery Warszawskiej, oraz komedia w 2 aktach z francuzkiego.

„Małżeństwo z Rozkazu Napoleona“

i komedia w 1 akcie z niemieckiego,

„Niezgody Domowe.“

Program koncertu:

- Po akcie 1. Scena i arya z chórami z opery Verdego „Nabuccodinosor.“ (Słowa w języku włoskim.)
- " " 2. Pani Rywacka i p. Köhler wykonają w kostiumach następujące spiewy z opery Donizettego „Lucia z Lamermooru“: Aryę z aktu 1go odśpiewa pani Rywacka, aryę z tegoż samego aktu p. Köhler, Duet z aktu 2go pani Rywacka i p. Köhler. (Słowa w języku polskim.)
- " " 3. Mazur „Tyś niewierna,“ melodya kompozycji p. Nowakowskiego, członka towarzystwa harmonicznego w Warszawie; poezya p. Komorowskiego — odśpiewany na dwa głosy przez panią Rywacką i p. Köhlera.

(Orkiestrą dyrygować będzie pan Szlagórski, zaszczytnie przewodniczący niegdyś byłej operze polskiej w Krakowie, a obecnie stale angażowany dla naszej sceny.)

Początek o 7, koniec przed 10.

W sobotę d. 24. lutego: Pierwsze przedstawienie wiedeńskiego towarzystwa baletników i tancerzy złożone z 12 osób pod dyrekcją braci Schier, byłych członków c. k. nadwornego teatru opery w Więdniu.

K R O N I K A.

Dziewiąty wykaz dawców, którzy A na obdzielenie ubogich pożywną supą i B na założenie domu roboty złożyli szcudroblive dary:

Jego Excelencya najprzewielebniejszy Imx. Samuel Stefanowicz Arcybiskup ormieński na A 8r., imx. kanonicy katedralni r. l. Manastyrski na A 5r. na B 5r., Hirschler na A 5r. na B 5r., Jasiński na A 5r. na B 5r., imx. dziekan katedralny Thoma na A 5r. na B 5r., imx. proboszcz najów. Maryi Snieżnej na A 1r. na B 1r., imx. proboszczowie Krasowski na A 2r. na B 2r., Szeligowski na A 1r. na B 1r., Skibiński na A 1r. na B 1r., Wasniewski na A 4r., p. Karol Pietsch radca gminy na A 5r. na B 5r., imx dr. Schindler, kooperator na A 1r. na B 1r., Leiser Wixel na A 30k., konwent Bernardynów lwowskich na A 8r., p. Schabenbek prokurator finansów na A 2r. na B 2r. pp. radycy finansowi Doktor na A 2r. na B 2r., Baygar na A 1r., Gradovich na A 1r., Knendich na A 1r. na B 1r., Kukański na B 1r., Neisser na A 1r. na B 1r., Hammer na A 1r. na B 1r., pp. adjunkci finansowi, Bocheński na A 1r. na B 1r., Kulczycki na A 1r. na B 1r., Decykiewicz na A 30k. na B 30k., pp. referenci do pomocy, Laneri na A 1r. na B 1r., Strutyński na A 1r. na B 1r., inni urzędnicy prokuratorji finansowej na A 3r-20k. na B 2r.50k., pp. urzędnicy lwowskiej kameralnej administracji okręgowej na A 5r.46k. na B 3r.36k., p. Karol Werner radca gm. na A 25r. na B 25r., niedzielne towarzystwo gry na A 5r., hrabia Zabielski na A 20k., T. T. na A 2r. Towarzystwo braci czynnej miłości bliźniego na A 5r na B 5r.

— Już od kilku tygodni donosiły dzienniki pruskie, że rząd rosyjski zamysła połączyć bezpośrednio warszawsko-krakowską koleją żelazną z kolejami pruskimi, by w komunikacji między Prusami i Królestwem Polskiem uniknąć przejazdu przez terytorjum austryackie. Otóż, jak teraz donoszą dziennikowi „Austria,“ miały władze Królestwa Polskiego otrzymać z Petersburga, że Jego Mość Cesarz Rosji nakazał rozpocząć budowlę ubocznej kolei żelaznej z Częstochowy do Opola, i ukończyć ją w przeciągu jednego roku. Znajdujący się w Warszawie komitet kolei żelaznej miał już nawet otrzymać rozkaz, zając się niezwłocznie wytyczeniem tej kolei i zawierając kontrakty dla obejmowania potrzebnych robót. Naszem zdaniem musiał rozkaz względem ukończenia kolei w przeciągu jednego roku wypłynąć z niedokładnego rozważenia terytorjalnych trudności oznaczonej linii. Zresztą dotychczasowa komunikacja była utworzona przeważnie w interesie Rosyi, i zaprawdę Rosya więcej jej potrzebuje niż Austria.

— Pewien paryzki archeolog, imieniem Barroys, dopatrzył u jakiegoś antykwarjusza dobrze zachowany obelisk asyryjski z dziwacznym napisem ówiekowym, i cieszył się niezmiernie, że mu się udało nabyć go za 5000 franków. Ale niestety wkrótce przekonał się uczony amator, że antykwarjusz Dropsy oszukał go, i że ów kosztowny szcudłek z Ninivy był dziełem rzeźbiarza paryskiego Leboeuf, wykonanem podług jego własnej rozprawy o starożytnościach asyryjskich. Wytoczył się więc proces, i p. Dropsy został skazany na 15-tomiesięczne więzienie, na zwrócenie sumy kupna, na wynagrodzenie szkody w kwocie 1000 franków i na zapłacenie 500 franków kary pieniężnej.